

WSPOMNIENIE O KPT. MILCE

Wspomnienie o kpt. Milce wypowiedział Józef Piłsudski wobec redaktorów «Wiadomości Polskich», prawdopodobnie w czasie swego pobytu na Śląsku. Ogłoszone ono zostało w nrze 7 «Wiadomości Polskich» z 1. I. 1915 r. w rubryce «Z chwili» p. t. «O ś. p. Władysławie Milce».

Milko¹⁾ był od niedawna oficerem 1-go pułku, do którego przybył w połowie października z batalionu uzupełniającego Zygmunta Bobrowskiego. Pomimo tego wkrótce poznałem go jako dzielnego oficera, żołnierza z krwi i kości.

Pod Laskami baon uzupełniający był w rezerwie. Położenie rezerwy było niebezpieczniejsze w wyższym jeszcze stopniu, niż linii tyralierskiej. Na wieś Laski, za którą umieszczono rezerwę, Rosjanie skierowali gwałtowny ogień tyralierski, w którym wzięły udział wielokalibrowe moździerze, który nasz młody żołnierz baonu uzupełniającego wytrzymać musiał. Przebywał zatem na wstępie młody żołnierz baonu uzupełniającego próbę ogniową. Zaraz w początku ranny został komendant batalionu Bobrowski. Po nim Milko objął komendę.

Za Laskami zwiedzałem stanowiska rezerwy. Sąsiednie jej oddziały nie wytrzymując bombardowania, już ustąpiły z placu. Raz po raz biły na wieś i teren poza wsią wielkie «kuferki». Po uderzeniu każdego powstała jama, w której konia pogrzebać można albo chaty stawały jak zapalki w płomieniach.

Nasz batalion uzupełniający w szyku rozwiniętym leżał przyciśnięty do ziemi. Wzdłuż linii leżących żołnierzy przechadzał się spokojnie Milko, czuwając nad nimi, a jednocześnie dodając im ducha swoim nadzwyczajnym spokojem i pogodą. Wówczas nauczyłem się go cenić jako jednego z moich najlepszych oficerów.

mii. Ponieważ zaś jestem tylko pułkownikiem, więc robię to, co porządny pułkownik robić powinien. Miejsce pułkownika nie jest za plecami żołnierzy. I gdyby wszyscy pułkownicy tak robili jak ja, to cieszyliby się tym zaufaniem żołnierzy jak ja!»

O przemówieniu tym wzmiankuje również Leon Wasilewski w pracy «Józef Piłsudski, jakim Go znałem» na str. 140—141.

¹⁾ Kpt. Władysław Milko zginął w bitwie pod Marcinkowicami w dniu 6. XII. 1914 r.